

URDHËR
Nr. 745, datë 14.12.2023

PËR PËRDITËSIMIN E URDHËRIT TË MINISTRIT NR. 275, DATË 5.5.2023,
“PËR MIRATIMIN E LËNDËVE VEPRUESE DHE PËRBËRËSVE TË TJERË,
NË PËRMBAJTJE TË PMB-ve”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës; të nenit 19, pika 5, të kreut V, të ligjit nr. 105/2016, “Për mbrojtjen e bimëve”, të ndryshuar, si dhe të pikës 6.3, të kreut VII, të vendimit nr. 335, datë 6.6.2018, të Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e rregullave për regjistrimin, të procedurës dhe kriterëve të vlerësimit të produkteve për mbrojtjen e bimëve”, të ndryshuar, dhe sipas propozimit të strukturës përgjegjëse për mbrojtjen e bimëve,

URDHËROJ:

1. Në urdhrin e ministrit nr. 275, datë 5.5.2023, “Për miratimin e lëndëve vepruese dhe përbërësve të tjerë, në përmbajtje të PMB-ve”, të ndryshuar, bëhet përditësimi me ndryshimet dhe shtesat, si më poshtë:

- a) rinovohet regjistrimi për 3 (tre) lëndë vepruese, bashkëlidhur këtij urdhri;
- b) zgjaten afatet e regjistrimit për 28 (njëzet e tetë) lëndë vepruese, bashkëlidhur këtij urdhri;
- c) hiqen 2 (dy) lëndë vepruese, bashkëlidhur këtij urdhri.

2. Ky përditësim të pasqyrohet në dokumentet e regjistrimit të PMB-ve, të regjistruara.

3. Për zbatimin e këtij urdhri ngarkohet Drejtoria e Përgjithshme e Zhvillimit në Fushën e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë, Mbrojtjes së Bimëve dhe Peshkimit.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I BUJQËSISË DHE ZHVILLIMIT RURAL
Anila Denaj

1. RINOVHET REGJISTRIMI (RIREGJISTRIM) PËR LËNDËT VEPRUESE SI MË POSHTË:

Nr.	Emri i zakonshëm dhe numri i identifikimit	Emërtimi IUPAC	Pastërtia	Data e miratimit	Data e përfundimit	Dispozita specifike
1	Glyphosate CAS No: 1071-83-6 CIPAC No: 284	N-(phosphonomethyl)glycine	≥ 950 g/kg Papastërtitë e mëposhtme janë një shqetësim toksikologjik dhe nuk duhet të kalojnë nivelet e mëposhtme në materialin teknik: - N-nitrozo-glifosat (NNG): ≤ 1 mg/kg; - formaldehid: < 1 g/kg; - trietilaminë: ≤ 2 g/kg; - acid formik: ≤ 4 g/kg; - N,N-bis (fosfonometil) glicine (glifozine): ≤ 3 g/kg.	16 dhjetor 2023	15 dhjetor 2033	Mund të regjistrohet përdorimi vetëm si herbicid. Përdorimet për tharje për të kontrolluar kohën e vjeljes ose për të optimizuar shirjen nuk do të autorizohen. Në vlerësimin e përgjithshëm duhet të kushtohet vëmendje e veçantë për: - bashkëformulantët e pranishëm në produktet e mbrojtjes së bimëve që përmbajnë glifosat, duke marrë parasysh veçanërisht kriteret për identifikimin e bashkëformulantëve të papranueshëm, siç përcaktohet në urdhrin e ministrit nr. 275, datë 5.5.2023, “Për miratimin e substancave aktive dhe përbërësve të tjerë, në përmbajtjen e PMB-ve”, të ndryshuar; - vlerësimin e ekspozimit të konsumatorit në lidhje me mbetjet që mund të jenë të pranishme në kulturat pasardhëse të kultivuara në qarkullim; - mbrojtjen e ujërave nëntokësore në zonat e cënueshme dhe të ujërave sipërfaqësore, veçanërisht ato që përdoren për nxjerrjen e ujit të pijshëm, duke marrë parasysh përdorimet specifike në sipërfaqe të mbyllura; - mbrojtjen e gjitarëve të vegjël

					barngrënës. Kur konsiderohet e nevojshme, vendosin masa zbutëse të tilla si kufizimi i kohës së përdorimit, numri i aplikimeve ose norma maksimale e dozës. Normat maksimale të mëposhtme të aplikimit nuk duhet të tejkalohen nëse rezultati i vlerësimit të rrezikut të ndërmarrë për përdorimet specifike, për të cilat aplikohet regjistrimi tregon se një normë më e lartë nuk çon në ndonjë efekt të papranueshëm për gjitarët e vegjël barngrënës: - për përdorim në bujqësi: 1,44 kg glifosat/ha/vit; - për përdorim për të kontrolluar b. e dëmshme në zonat bujqësore dhe jobujqësore: 1,8 kg glifosat/ha/vit; - për përdorim në zonat jobujqësore: 3,6 kg glifosat/ha/vit; - mbrojtjen e bimëve tokësore dhe ujore jo të synuara, nga ekspozimi me anë të spërkatjes; - efektet indirekte në biodiversitet nëpërmjet ndërveprimeve trofike, pasi metodat dhe udhëzimet përkatëse për identifikimin e efekteve të tilla janë miratuar. Në mungesë të këtyre metodave dhe udhëzimeve, mund të aplikohen metoda që konsiderohen të përshtatshme për të përcaktuar efektet e mundshme indirekte të PMB-ve që përmbajnë glyphosate dhe që marrin parasysh kushtet e tyre lokale agromjedisore. Kur bëhet kjo, nëse identifikohet ndonjë efekt i tillë i mundshëm i tërthortë në biodiversitet, vendosen kushte ose kufizime specifike të përdorimit për PMB-të që përmbajnë glyphosate, duke marrë parasysh veçanërisht nëse ekzistojnë metoda praktike alternative të kontrollit ose parandalimit me ndikim më të ulët në biodiversitet; - përdorimet nga përdorues joprofesionistë; - pajtueshmërinë e përdorimeve para vjeljes. Kushtet e përdorimit do të përfshijnë masa për zbutjen e rrezikut, duke përfshirë kombinimet e tyre, sipas nevojës. Në veçanti, zhvendosja do të reduktohet për aplikimet me spërkatje të bëra nga përdorues profesionistë në fushat bujqësore. Si parazgjedhje, për të mbrojtur bimët tokësore jo të synuara, një rrip tampon pa spërkatje në fushë prej të paktën 5–10 m nga kufiri i fushës, në varësi të përdorimit të veçantë dhe sprucatorët e zvogëlimit të lëvizjes që reduktojnë lëvizjen e spërkatjes me të paktën 75%, ose do të kërkohen masa të tjera për zbutjen e rrezikut me reduktim ekuivalent të lëvizjes, përveç nëse rezultati i vlerësimit të rrezikut të ndërmarrë për përdorimin e PMB-së tregon se masa të tilla zbutëse të rrezikut nuk janë të nevojshme ose mund të ulen sepse nuk ka rrezeqe të papranueshme të shkaktuara nga spërkatja. Të sigurohet që përdorimi i PMB-ve që përmbajnë glifosat të minimizohet ose ndalohet në zonat specifike të listuara në VKM-në nr. 317, datë 15.5.2019, “Për miratimin e rregullave për përdorimin e qëndrueshëm të produkteve për mbrojtjen e bimëve dhe kriteret e kualifikimit për përdoruesit”.
--	--	--	--	--	---

2	Aluminium ammonium sulfate (dodecahydrate) CAS No: 7784-26-1 CIPAC No: 840	Aluminium ammonium sulfate	975 g/kg. Anhydrous - Jo më pak se 510 g/kg; Pa papastërti përkatëse 975 g/kg.	1 shkurt 2024	31 janar 2039	Në vlerësimin e përgjithshëm duhet të kushtohet vëmendje e veçantë për: - mbrojtjen e operatorëve dhe punëtorëve aty ku është e nevojshme, duke siguruar që kushtet e përdorimit përfshijnë aplikimin e pajisjeve të përshtatshme mbrojtëse personale; - mbrojtjen e organizmave ujorë kur substanca aplikohet në rajone me kushte toke acide ose bazike; - mbrojtjen e bletëve nga aplikimet me spërkatje gjatë periudhës së lulëzimit të fushave ngjitur ose kur barërat e këqija janë të pranishme në fushën e trajtuar; - mbrojtjen e ujërave nëntokësore, kur substanca aplikohet në rajone me tokë dhe/ose kushte klimatike të cënueshme (d.m.th. situata kur pH i tokës është më i ulët se 5,5, p.sh.: livadhet në zonat malore, zonat e pylltarisë halore dhe zonat e bimëve dekorative erikale në rritje); - autorizimin, për përdorim në kulturat e rreshtuara dhe të kombinueshme, si trajtim pengues vetëm në skajet e arave. Kushtet e përdorimit do të përfshijnë masa për zbutjen e rrezikut aty ku është e nevojshme.
3	Ethephon CAS No: 16672-87-0 CIPAC No: 373	2-chloroethylphosphonic acid	≥ 692 g/kg (TK) ≥ 910 g/kg (TC, theoretical) Papastërtitë e mëposhtme janë një shqetësim toksikologjik dhe nuk duhet të kalojnë nivelet e mëposhtme në materialin teknik: TK: 1,2-dichloroethane < 0,3 g/kg; 2-chloroethanol < 0,3 g/kg. TC (theoretical): 1,2-dichloroethane < 0,5 g/kg; 2-chloroethanol < 0,3 g/kg.	1 shkurt 2024	31 janar 2039	Në vlerësimin e përgjithshëm duhet të kushtohet vëmendje e veçantë për: - mbrojtjen e operatorëve dhe punëtorëve, duke siguruar që kushtet e përdorimit përfshijnë aplikimin e pajisjeve të përshtatshme mbrojtëse personale; - mbrojtjen e kalimtarëve dhe banorëve, duke siguruar që kushtet e përdorimit përfshijnë përdorimin e pajisjeve për reduktimin e lëvizjes gjatë aplikimit. Kushtet e përdorimit do të përfshijnë masa për zbutjen e rrezikut, kur është e përshtatshme.

2. ZGJATEN AFATET E REGJISTRIMIT PËR LËNDËT VEPRUESE SI MË POSHTË:

- Deri më 31 dhjetor 2024:

1. 8-hydroxyquinoline

Gjithsej: 1 (një) lëndë vepruese.

- Deri më 15 prill 2025:

1. Sulphur

Gjithsej: 1 (një) lëndë vepruese.

- Deri më 15 gusht 2025:

1. Amidosulfuron

2. Lenacil

3. Fenoxaprop-P

4. Paraffin oil

Gjithsej: 4 (katër) lëndë vepruese.

- Deri më 15 janar 2026:

1. Diflufenican

Gjithsej: 1 (një) lëndë vepruese.

- Deri më 15 mars 2026:

1. Difenoconazole

Gjithsej: 1 (një) lëndë vepruese.

- Deri më 31 maj 2026:

1. Prohexadione
2. Spiroxamine
3. 1-naphthylacetamide
4. 1-naphthylacetic acid
5. Fluazifop P
6. Fenpyrazamine
7. Esfenvalerate

Gjithsej: 7 (shtatë) lëndë vepruese.

- Deri më 15 tetor 2026:

1. Dimethachlor
2. Penconazole

Gjithsej: 2 (dy) lëndë vepruese.

- Deri më 31 mars 2027:

1. Nicosulfuron
2. Dicamba
3. Bifenox
4. Etofenprox
5. Tri-allate
6. Tetraconazole
7. Paraffin oils
8. Napropamide

Gjithsej: 8 (tetë) lëndë vepruese.

- Deri më 15 maj 2027:

1. Fenpropidin

Gjithsej: 1 (një) lëndë vepruese.

- Deri më 15 nëntor 2027:

1. 2-phenylphenol (duke përfshirë kripërat e tij si kripa e natriumit)

Gjithsej: 1 (një) lëndë vepruese.

- Deri më 15 shkurt 2028:

1. Picloram

Gjithsej: 1 (një) lëndë vepruese.

Totali: 28 (njëzet e tetë) lëndë vepruese.

2. HIQEN LËNDËT VEPRUESE SI MË POSHTË:

1. Triflusulfuron-methyl

Të kryhet çregjistrimi i produkteve të mbrojtjes së bimëve që përmbajnë *triflusulfuron-methyl*, brenda datës 20 shkurt 2024.

Heqja nga tregu i produkteve të mbrojtjes së bimëve që përmbajnë *triflusulfuron-methyl*, të përfundojë brenda datës 20 gusht 2024.

2. Benthiallaticarb

Të kryhet çregjistrimi i produkteve të mbrojtjes së bimëve që përmbajnë *benthiavalicarb*, brenda datës 13 qershor 2024.

Heqja nga tregu i produkteve të mbrojtjes së bimëve që përmbajnë *benthiavalicarb*, të përfundojë brenda datës 13 dhjetor 2024.

Gjithsej: 2 (dy) lëndë vepruese.